

Slovensko si v pondelok 4. mája pripomenie 101. výročie od tragickej smrti generála Milana Rastislava Štefánika.

Gymnázium Milana Rastislava Štefánika Nové Mesto nad Váhom, škola nesúca meno tejto významnej osobnosti nášho národa od svojho vzniku v roku 1919, si pravidelne od roku 1994 toto výročie pripomína štafetovým „Behom na Bradlo“, do ktorého sa zapájajú študenti i zamestnanci gymnázia. Dnes sa mal bežať už 27. ročník tohto podujatia, žiaľ, situácia s vírusom COVID 19 v krajine uzatvorila nielen školy, ale aj hromadné akcie. Tento rok sa štafeta neuskutoční. Pripomenieme si ju aspoň symbolicky tak, že pripomenieme trasu a upozorníme na význam osoby Milana Rastislava Štefánika a jeho odkaz.

Štafeta sa začína pred budovou gymnázia, pokračuje smer Stará Turá – Myjava – Prieipasné – Košariská – Brezová pod Bradlom – Bradlo. Meria 43 km. Počas behu si študenti pravidelne urobia dve krátke prestávky, aby si uctili pamiatku a položili kytice kvetov k pamätníku gen. Štefánika v Myjave a v jeho rodnom dome v Košariskách. Celé podujatie vyvrcholí priamo na Bradle, kde si bežci uctia osobu Milana Rastislava Štefánika položením venca a vypočujú si sprievodné slovo.

Milan Rastislav Štefánik sa narodil 21. júla 1880 v Košariskách, vtedy časti Brezovej pod Bradlom, v rodine evanjelického farára. Študoval na Karlovej univerzite v Prahe, kde začala jeho spolupráca s profesorom T. G. Masarykom. Po štúdiách odišiel do Paríža, kde pracoval ako asistent u astrofyzika J. Janssen. Bol priekopníkom v metódach na výskum Slnka. Pozorovania robil na Mont Blancu, v Španielsku, Turkestane, Brazílii a v Tichomorí. Za vedecké práce

získal cenu Francúzskej astronomickej spoločnosti, Janssenovu a Wilheho cenu Francúzskej akadémie vied. Za vedecké a diplomatické úspechy dostal od Francúzskej vlády Rád rytiera Čestnej légie.

Roky 1915 – 1919 predstavujú obdobie jeho úspešnej a intenzívnej diplomatickej a vojenskej činnosti. Vstúpil do armády a jeho vojenská kariéra bola závrtná. Za tri roky sa stal z desiatnika brigádny generál (v r. 1918). Počas bojovej činnosti upútal na seba pozornosť odvahou, chladnokrvnosťou a vynaliezavosťou. Jeho vedecké a pilotné schopnosti využil veliteľ francúzskej armády maršal F. Foch, keď ho poveril organizáciou vojenskej meteorologickej služby. Jeho odvalu a vynikajúce služby ocenilo velenie francúzskej armády a udelilo mu Vojenský kríž.

Keďže sa vo Francúzsku poznal s ľuďmi z najvyšších kruhov, uviedol do nich aj T. G. Masaryka a Eduarda Beneša, s ktorými potom vo februári roku 1916 v Paríži založil Národnú radu československú, vrcholný orgán česko-slovenského zahraničného odboja. Štefánik bol zakladateľom čs. diplomacie a bol vynikajúcim diplomatom. V Ríme, v prítomnosti európskej diplomacie bola definitívne uznaná čs. armáda v zahraničí, ktorá mala už 100 000 vojakov.

Po dlhých rokoch strávených v zahraničí sa v nedeľu 4. mája 1919 z talianskeho Galarate vypravil letecky na návrat do vlasti. Žiaľ, tento let sa jemu i jeho trom talianskym priateľom stal osudným. Lietadlo sa pri Ivanke pri Dunaji zrútilo a všetci členovia posádky zahynuli. Obete nehody boli pochované nad rodiskom Štefánika – na Bradle, kde nad hrobom vybudoval vďačný národ mohyly.

Milan Rastislav Štefánik – osobnosť, ktorej význam nespočíva iba v rozhodujúcom podiele na založení prvého slobodného spoločného štátu Čechov a Slovákov. Je aj prvý zo svojho národa, ktorý obdivuhodnou diplomaciou vplýval na európsku politiku. Osobitne treba vyzdvihnúť Štefánikovo sebaobetovanie sa v mene národa, mravnú čistotu jeho zámerov i prostriedkov pri prekonávaní prekážok. Bola to osobnosť napriek krehkému zdraviu silná, neobyčajne sugestívna, hlboko veriaca, túžiacia po pravde a poznání. **Svoje etické, morálne mravné krédo i lásku k svojmu národu zhrnul do troch slov: „Veriť – Milovať – Pracovať“** a on skutočne tak žil. V tomto je aktuálnosť odkazu a veľkosť generála Milana Rastislava Štefánika.